

Gemeente, zuster en broeders,

Een pelgrimslied vandaag bij deze bijzondere dienst.

Een lied voor mensen onderweg.

En zodadelijk wil ik wat dieper ingaan op dat ene vers waar staat: *Zij die in tranen zaaien zullen oogsten met gejuich*. Het klinkt tegenstrijdig, maar we zullen zien dat deze woorden een diepe betekenis hebben.

Deze Psalm is een lied voor mensen onderweg, een lied voor ons, want wij zijn onderweg, onderweg naar Pasen, onderweg naar onze levensbestemming, onderweg naar het licht.

Eerst en vooral is dit een lied van het volk Israël. Het is een lied uit de laatste periode van de ballingschap. Het volk staat op het punt terug te keren naar het bevrijde land, Er zijn al enkele nieuwe huizen gebouwd, maar alles is nog lang niet klaar.

Deze psalm is een mengeling van vreugde en verdriet.

En als je aan het joodse volk denkt, dan moet je zeggen dat er op hun weg meer verdriet ligt dan vreugde.

En je kunt je afvragen: Is er eigenlijk ooit wel met gejuich geoogst door het volk van God? Ze hebben vele ballingschappen moeten doorstaan, ze hebben de Holocaust over zich heen gekregen. Er zijn ontzaglijk veel tranen gezaaid. Maar is er ooit met gejuich geoogst?

God gaat met zijn volk een mysterieuze weg, die wij nooit ten volle zullen kennen.

Zo gaat God met ons een weg vol geheimen, die wij niet kennen.

Hoe verstaan wij dan de belofte van dit lied, dat wij zullen thuiskomen met gejuich?

Wat betekent dat voor ons? Wat betekent dat als wij de overledenen gedenken?

Waarom staat er eigenlijk dat er wordt gezaaid met tranen? Daarbij moeten wij denken aan een boer die zoals vroeger ook bij ons met een breed zwaaiend gebaar over zijn akker loopt op het zaaisel uit te strooien. Tegenwoordig gaat dat allemaal met machines.

Maar in het Midden-Oosten kun je die boeren nog zo aan het werk zien. In de hete zon zaaien ze met brede gebaren hun zaaisel over het land, met tranen op hun wangen. De tranen lijken op zweetdruppels, maar het zijn echte tranen, want de boer is bezorgd: Zal het hem dit jaar gelukken om zijn gezin voldoende voedsel te verschaffen van dit stukje grond. Hij zaait, maar huilt tegelijk, tranen van verootmoediging, deze boer bidt met de tranen in de ogen: Ach Heer, geef toch dat ik met gejuich mag maaien, straks.

— Wat betekent dit lied nú, voor u en mij?

Dan moeten we onszelf afvragen: Wat hebben wij gezaaid in ons leven? Waarin hebben wij geïnvesteerd in onze levensjaren. Velen van u hebben in dit verpleeghuis geïnvesteerd in de zorg voor zieke en kwetsbare geliefden. Tot het laats toe bij hen blijvend, met liefde, met zorg, en vaak met tranen in de ogen, om hoe mensen er soms aan toe zijn. Tranen ook, omdat er al jaren geen herkenning meer was, of tranen om een lijdensweg die moeilijk om aan te zien was.

En nog iedere dag wordt in dit verpleeghuis met tranen gezaaid.

En wat blijft er over van onze investeringen? Wat is de oogst van onze inspanningen?

— Heel vaak blijft de oogst uit en blijven we met vragen zitten.

Dikwijls komen we niet toe aan oogsten, breekt het leven ons bij de handen af.

Dikwijls vrezen wij dat onze investeringen verloren gaan. En wat maakt het dan nog uit allemaal, heeft het dan allemaal wel zin om onderweg te zijn naar het licht en liefde en zorg te zaaien?

Ik geloof dat het zeker zin heeft, en dat het zeer noodzakelijk is. Wij moeten blijven zaaien, maar niet verwachten dat wij ook zullen kunnen oogsten.

uw lieve (geloofwaardige)

Als u veel voetstappen in dit verpleeghuis hebt liggen, en u bent hier vandaag om nog één keer te herdenken, dan mag ik u zeggen dat niets van uw investeringen verloren zal gaan, ik mag u namens God zeggen dat geen van uw voetstappen tevergeefs was.

Al uw investering al uw voetstappen waren goed en nodig.

En de oogst? De oogst is niet aan ons, die is aan God. De oogst is aan gene zijde. Daar gaan wij niet over, dat is in Gods hand en daarom in goede handen.

Als wij dat niet zouden geloven dan zouden wij niet kunnen leven met deze God.

Gemeente: Hoe zijn wij onderweg, hoe bent u persoonlijk onderweg?

Dit is een belangrijke vraag. Als je afscheid hebt genomen van je oude moeder of heit, of een dierbare broer of zuster, en hun namen klinken vandaag nog een keer, als je van hen afscheid hebt genomen, hoe vervolg je dan je weg? Wat is je doel, wat is je levensbestemming?

Het is een vraag die ieder voor zich moet proberen te beantwoorden, maar we kunnen uit deze Psalm wel wat goede richtingwijzers halen.

Als je onderweg bent, als je investeert in je leven, doe dat dan met tranen zegt de Psalm. Doe het niet zomaar, maar doe het met heel je gevoel, doe het met overtuiging en inspanning.

Met andere woorden: Als je leeft, leef dan op de toppen van je tenen, maar wel met een doel en een bestemming voor ogen. Je moet niet zomaar een beetje zaaien, maar met overtuiging. En de ene dag kun je daarom leven met een glimlach op je gezicht, en de andere dag zal het je tranen en zweet kosten. Maar zo is het leven.

Dit is het eerste: leef met overtuiging.

En het tweede advies van deze Psalm is: Als je zo leeft, leef dan met verwachting en met hoop. Ook al zul je de oogst van je leven niet met eigen ogen zien, geloof dat de oogst bij God in goede handen is.

Leef met hoopvol vertrouwen. Dat je leven de moeite waard is in Gods ogen.

Want met die verwachting vertrok Israël uit de ballingschap om op reis te gaan naar huis.

Zij waren niet zomaar wat onderweg, nee, ze waren onderweg naar huis.

Als ik in dit verpleeghuis op de afdelingen ben, dan kan ik soms wel janken. Mensen moeten zoveel meemaken hier, ik zie pijn, vervreemding, eindeloos wachten op bevrijding, ik zie mensen klein gemaakt worden door chronische aandoeningen, ik zie moeite en verdriet, naast momenten van humor en kracht.

Maar ik houdt mij altijd één ding voor ogen: Wij zijn op weg naar huis.

En dan kan ik soms ook opgelucht en blij zijn als een bewoner is heengegaan. Opgelucht dat het wachten voorbij is, en blij dat de pijn ten einde is. Misschien is dat wel een beetje thuiskomen met gejuich, dat je denkt: Zo is het goed. Ik mag het loslaten, ik mag hem/ haar loslaten.

Misschien hebben we dan een beetje ontdekt wat die woorden betekenen: *Zij die in tranen zaaien zullen oogsten met gejuich*. Het klinkt tegenstrijdig, maar het betekent dat wij met hoop en moed kunnen leven.

Velen zijn nu van gisteren.

De geliefden die wij vanmorgen gedenken zijn thuisgekomen, onze reis duurt nog voort. Moge Gods u en mij zegenen onderweg, en ons kracht en geloof geven.

AMEN